

ligere Beslutninger i Folkethinget*) fastholdes, at der sikkes en Uopfigelighed af Kjøbesum- merne, at $\frac{1}{3}$ af Kjøbesummen ved Auktion over Fæstesteder tilfalder Statskassen, og at denne Indtægt udelukkende anvendes til Under- støttelse for den sidste Fæsters eller Forpagters Efterladte, hvis saadanne findes og gjøre Krav derpaa, samt at Salgsplanernes Hensigtsmæs- sighed bedømmes af upartiske Sagkyndige.

De af Flertallet stillede Vædringsforslag tilfugte at virkeliggjøre foranstaaende Syns- punkter.

Mindretallet (Holm, Nyholm og Ni- mestad) kan ligeledes for sit Vedkommende væ- sentlig henholde sig til det af Mindretallet i forrige Rigsdagsfamling's Udvalg Utræde, som her paany aftrykkes, forsaavidt det vedkommer de nu foreliggende Forslag:

„Mindretallet er vel enigt med Flertallet i, at der ikke ved Udførelsen af Grundlovens § 93 maa beredes Fæsterne paa Majorats- godserne en Forringelse i deres Stilling; men man skjønner heller ikke rettere, end at Udfas- tet har havt et aabent Die derfor, og at det navnlig ved Bestemmelserne i § 20 paa en virksom Maade har tilstræbt at forbinde Ma- joratsbøndergodsets Overgang til Selveindom paa billige Vilkaar med selve Løsningen af Majoratsbaandet.

De Forslag, som Flertallet har opstillet til Betryggelse for Majoratsbønderne, har man derimod i Almindelighed ikke kunnet tiltræde. Naar Flertallet saaledes under Nr. 5 har foreslaaet at tilsikre dem, der have kjøbt Gaarde eller Huse af Majoratet, en Uopfigelighed for de resterende Kjøbesummer udover den engang ved Overenskomsten med Majoratet bestemte, da kan Mindretallet dels ikke erkjende Tilstedeværelsen af den Fare, som derved tilfugtes forebygget, dels maa man anse det for utilstedeligt og svækkende for den almindelige Retsfølelse paa denne Maade at

gribe ind i de ved Overenskomst ordnede For- hold. Ellers kunne vi finde Forslaget under Nr. 18 enten hensigtsmæssigt eller retfærdigt. Det synes os mindre naturligt her, hvor der er Tale om Burderingen af den hele Eien- dom med Hensyn til Løsningen af Majorats- baandet, at fremkalde en særskilt Værdiansæt- telse af hvert enkelt Bondested, og det er i Strid med Majoratssuccesforenes Ret, at denne Ansættelse sker paa et saa vilkaarligt Grund- lag som de i de sidste 10 Aar foretagne Salg paa dette eller andre Majoratsgodser, ligesom det er aldeles usikkert, om denne Be- gunstiggelse af den vedkommende Majoratsbesid- der virkelig vil komme dem tilgode, som man egentlig vil begunstige paa Majoratets Be- fostning. Fremdeles finde vi den under Nr. 11 foreslaaede Sammensætning af Taxations- kommissionerne uheldig. Det synes mindre rimeligt at indblande Lovgivningsmagten i Valget af Taxatorerne, og navnlig er dette ikke retfærdiggjort ved en Henviisning til Lovene af 8de April 1851 og 3die Marts 1852, ved hvilke der var Tale om Salg af Statens Gods. Men fornemmelig maa vi anse en Bestemmelse som den under Nr. 20, hvor- efter ingen Burdering og altsaa heller ingen Løsning af Majoratsbaandet kan finde Sted, naar enten det af Folkethinget eller det af Landstinget valgte Medlem ikke er enigt med de 4 Andre i Værdiansættelsen, at være tvine- faldende skicket til at modvirke praktiske Re- sultater af Loven. — Endelig kunne vi ei heller finde de til § 20 stillede Forslag ret- færdiggjorte, forsaavidt de gaa ud paa at til- lægge Fæsterens Efterladte en Andel — der endog foreslaas sat til en Trediedel af Auktionssum- men — uden at Fæstetvangen hæves samtidig med Salget.

Idet Mindretallet saaledes finder de af Flertallet foreslaaede Bestemmelser med Hensyn til Bøndernes Sikkring dels uhensigsmæssige, dels stridende mod Retfærdighed, medens Flertallet ikke har kunnet finde Udfastets Bestem- melser tilstrækkeligt betryggende i derne Hensende, turde der vistnok være Opfordring til at forsøge en helt anden Vej, nemlig den at lade Bøndergodset udenfor den ved Lovfor- laget tilladte Løsning af Majoratsbaandet, men

*) Til Exempel det i Samlingen 1869—70 vedtagne „Forslag til Lov om Fæstegodsets Overgang til Selveindom“ (Tillæg A Sp. 2157—72).